

Rockwell plancıları bu gibi korkuların yersiz olduğunu söylemektedirler. Tabii böyle muazzam bir girişimin sonuçlarının önceden hesap edilmesi zorunluluğu vardır, özellikle Soletta-Ekolojide ışık planlanmasının III. derecesinde. Fakat Kurgu filmlerinde rastlanan dehşet sahnelerindeki ışık kazaları, fiziksel nedenlerden dolayı olanaksızdır. Hatta istenirse bile ışık hiç bir zaman bu kadar "demetlenemez".

Dr. Ehricke'nin kanısına göre Lunetta pratik hiç bir şeyi değiştirmeyecektir. Küçük ay en fazla insanlara ait yerleri aydınlatacaktır, bunlar zaten bugün aydınlıktır. Lunetta, ışığı ile yeryüzüne çevrilecek enerji metre kareye birkaç miliwatt'tan

fazla olmayacaktır, ki bu da hiç bir şeydir. Belki gece hayatı geçiren bazı hayvanların aydınlatılan bölgelerdeki avlanma alışkanlıkları değişecektir.

Soletta'nın, gece donlarının engellenmesi için de uygulanabilecek, yarı güneş ışığı, atmosferi biraz ısıtacaktır. Fakat bu, plancıların görüşüne göre dünyanın havasına esas itibarıyla hiç bir etki yapmayacaktır.

Dr. Ehricke şöyle diyor: Bana göre asıl önemli olan besin üretiminin artırılabilmesi ve bunun için de bunun kadar temiz bir yöntemin bulunmamasıdır. Bizim burada kullandığımız şey yapay bir şey değildir. O güneşimizin tamamıyla doğal, yaşam sağlayan ışığıdır.

STERN'den

AYAKTA DURAN YALNIZ BİLİMDİR

Dr. Isaac ASIMOV

Gözlem ve ölçümlerden oluşan metodoloji (yöntem bilimi), evrenle ilgili sonuçlara varmada çağların bütün bilgilerinin sezgiye dayanan kehanetlerinden çok daha güvenilebilir bir kılavuzdur. Bilgeler yalnız "İnan" emrini verebilirler.

Gerek evren ve gerek onun herhangi önemli bir parçası hakkında elde edilebilen genel sonuçların sayısı umumiyetle sınırlıdır, dünyanın geçmişteki ve bugünkü bilgeleri de (gözleri kapalı, fakat sezgilerini işleterek) bunların her birine bir kehanette bulunmuşlardır.

Bunun neticesi olarak bilim adamları herhangi bir konu hakkında bilimsel bir sonuca vardılar mı, onların ya Doğu Kurgusunda, ya Kelt Mitolojisinde, ya Afrika Folklorunda ya da Eski Yunan Felsefesinde ona benzer gibi görünen birşeyle karşılaşmaları daima olasıdır.

Boşa Giden Bir Uğraş mı?

Bunlarla uğraşıp kıyaslamalar yaparken sonunda bilim adamları bu akıllı Doğulu (Keltli, Afrikalı, Yunanlı) Bilgelerin neler bildiklerini meydana çıkarmak için boş yere değerli para ve emekler harcarlar.

Örneğin evrenin çok uzun bir zaman süresinde açık ve kesin olarak başından geçen üç şey olmuş olması olasıdır:

• Belki genellikle evren hiç değişmemiştir ve bundan dolayı da ne bir başlangıcı ne de bir sonu vardır.

• Belki evren sürekli olarak değişmektedir ve bu değişme yalnız bir doğrultuda olmaktadır. Bunun sonucu olarak da kesin bir başlangıcı ve değişik bir sonu vardır.

• Belki evren devresel olarak ileri geri değişmektedir, bundan dolayı da başlangıçta son bulur ve tekrar yeniden başlar.

Sezgi yoluyla evrenin sırlarına bir cevap bulmaya çalışan bütün bilgiler, bu üç seçenektен birini ortaya atmış olmalıdır. Ve her şey aynı olduğuna göre onların bilimin sonunda bu hususta meydana çıkardığı sonuçları bulmuş olmaları için üste bir şansları vardır.

Şimdilik bilim adamları ikinci seçeneği kabul etme eğilimindedirler. Evrenin büyük bir patlama (big bang) ile başlamış olması olasıdır ve sonsuz genişleme ve azami entropi içinde son bulmak üzere giderek değişmektedir. (Kara deliklerle veya kara delikler olmadan).

Eğer Bibel (Kutsal Kitap)'ın ilgili ayetleri ele alınır ve yeteri derecede bir beceri ile bugünkü dile çevrilirse, siz de Bibel'in aynı şeyleri söylediğini doğrulayacaksınız.

Sizin burada yapacağınız şey, örneğin "Işık olsun!" "Big Bang"ın toleojik bir çevirisinden başka birşey olmadığını ve bundan sonra gelen "altı günün" 15 milyar yıldan pek farklı olmadığını kabul etmektir. Böylece siz de en son astronomik kuramların Kutsal Kitap'taki "Genesis + Yaradılış"ı desteklediklerini serbestçe söyleyebilirsiniz.

Önemli Olan Sistemdir

Bununla beraber bilimin değerini niteleyen onun vardığı o özel sonuçlar değildir. Onlar sayıları bakımından keskin bir surette sınırlanmıştır ve "tahminler" yarış pistinde bulacağınızdan sizi daha "doğru" yanıtlara götürebilir.

Bilimin değerini niteleyen methodolojidir, bu, onun sonuçlara varmasını sağlamak için kullandığı sistemdir.

Yüz bilge, istedikleri kadar bilgece konuşurlar, hiç bir zaman "İnan!" emrinden daha inandırıcı bir şey söyleyemezler. Yüz bilgenin her birine inanan insanlar bulunabileceğinden bu yüzden doktrinlerin (öğretilerin = akidelerin) her noktası üzerinde sonsuz kavgalar, savaşlar çıkar ve insanlar sevgi adı altında bütün kuvvetleriyle birbirinden nefret ederler ve barış, huzur adına da birbirlerini öldürürler. Öte yandan bilim adamları, gözlem ve ölçümlerle işe başlarlar ve bulgularını bunların sayesinde sonuçlar ve kanıtlarlar. Onlar ne yaparlarsa açıkta yaparlar ve hiç bir şeyi, gözlemler ve ölçümler birçok kez tekrarlanmadıktan sonra kabul etmezler.

Hatta kabulleri bile ileride daha iyi gözlemler ve ölçümler yapınca kadar geçicidir, kesin değildir. İlk aşamalardaki tartışmalara rağmen sonunda genel bir anlaşmaya varılır.

Neticede bilimde önemli olan onun şu anda (ve geçici) olarak bir büyük patlamanın var olduğunu kabul etmiş olması değildir; önemli olan bilim adamlarını ona doğru götüren uzun bir araştırma zinciridir ki bu da izotropik radyo dalgalarının yardımıyla yapılan gözlemler ve bunların o sonucu desteklemiş olmasıdır.

Araştırma Zinciri

Önemli olan bilimin evrenin, görünüşte sonsuz bir genişleme yoluyla sürekli olarak değişmekte olduğunu şu anda (ve geçici) olarak kabul etmiş olması değildir; önemli olan bu sonuca bizi götüren galaktik spektrumlardaki kırmızının yerini değiştirmesinin gözlemine giden uzun araştırma zinciridir.

Şimdi bana sakın, o akıllı Doğuluların (Keltlerin, Afrikalıların, Yunanlıların veya hatta Bibel) bilgilerinin büyük patlamaya benzeyen ya da sonsuz genişlemeyi andıran birşey söylemiş olduklarından söz edeyim demeyin. Bunların hepsi boş kurgudur.

Bana bu bilgelerin nerede izotropik radyo dalgaları üzerinde, ya da galaktik spektrumlarda kırmızının yer değiştirmesi konusunda çalışmış olduğunu gösterebilir misiniz? Yalnız onlar boş iddialardan fazla bu sonuçları destekleyebilirler. Tabii ki böyle birşey gösteremezsiniz. Tek başına dimdik ayakta duran bilimdir.

Ocak ayının son Pazartesi gecesini Devlet Konservatuarı salonunda İzmirli dört viyolonselcinin konseri vardı. Dördü de İzmir Konservatuarında öğrenci. Mustafa Demiröz ile Hakkı Çoban dört yıldan beri, Hakan Şevki Cem ile Ayhan Elmas üç yıldan beri viyolonsel çalıyor. İlk notadan son notaya kadar, profesyonel müzikaşınların verdiği bir konserde sandım kendimi ve her ölçüden, her delikanlıdan ayrı bir zevk aldım. Nasıl olur böyle bir mucize, birden bire bir saksıda dört çiçek birden nasıl açar? Öyle anlaşılıyor ki bu işin sırrı bir ölçüye kadar yetenekli öğrencilerdeyse, aslında ve esasında bahçivanda; dört delikanlı da Aziz Gürerk'in öğrencisi, 1979 Türkiye'sinde bunun gibi olaylara raslamasak ara sıra, yaşama gücümüzü nereden alacağız, umudumuzu nasıl tutacağız avuçlarımızda!

Faruk GÜVENÇ
MİLLİYET'ten